

gomic codzienny

Wilno
PIĄTEK
21 stycznia 1944
Nr. 767
Cena w Wilnie 5 ten.

Walki odpierające o niezminiejszej gwałtowności na wschodzie

Ciężkie zmagania na zachód od Reczycy. — Nieprzyjacielskie ataki w południowych Włoszech odparto

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 20 stycznia.

Naczelné Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Z południowej części frontu wschodniego komunikuje się tylko o miejscowej działalności bojowej.

Na obszarze Szaszkowa i na południe od Poionnego wojska

MADRYT. (DNB). „Proklamowana przez Niemcy przyszłość Europy opiera się na wspólnocie niepodległych i równoprawnych narodów kontynentu” — pisze „Alcazar” w artykule wstępnym, w którym gazeta stwierdza, że bez zwycięstwa Niemiec nie może być żadnej przyszłości dla Europy. Narody europejskie, pisze „Alcazar”, co raz bardziej solidaryzują się z tą ideą, ponieważ zrozumiały, że dopiero po zniszczeniu bolszewizmu stanie się możliwa budowa Europy niepodległych narodów, które zarówno na polu politycznym jak i gospodarczym jednakowo będą posiadały prawa.

PRAGA. (DNB). Podstawowe tezy Reichsleiter'a Rosenberga w jego praskim odczycie na temat sensu walki światowej o niemiecką i europejską swobodę duchową wzbudziły bardzo silną reakcję i żywy odzew w prasie czeskiej. „Ceske Slovo” pisze, że wszystkim, walczącym się jeszcze muszą do sumienia przemówić te drugoczące argumenty, że Europa w duchu też Rosenberga oprze się wszelkim atakom nieprzyjaciół, ponieważ wszystkie siły europejskie zostały skoordynowane do rozstrzygającej walki i użyte w jednym decydującym kierunku. „Narodni Politika” podkreśla, że Rzesza już podczas wojny nie traci żadnej sposobności i proklamuje zasady swoich postępowych i socjalnych idei. Jeśli stary świat oznaczał niewolę ducha pod terrorem materii, to nowy porządek zrywa ostatecznie więzy i wiedzie do słusznego triumfu ducha nad materią. „Lidove Noviny” piszą, że historycznym rezultatem obecnych zmagania może być tylko zjednoczona, silna Europa o ustroju narodowo-socjalistycznym, jako ideowej socjalnej i gospodarczej podstawie, ponieważ inny wynik oznaczałby zagładę europejskiej kultury i porządku, a przecież celem dziejów jest ład a nie chaos.

Dotychczas naliczono 1500 zabitych w San Juan

Przypuszczalnie pod gruzami znajduje się jeszcze 3000 ludzi. Ewakuacja miasta

BUENOS AIRES. (DNB). Po doładnym zwiedzeniu miejsca katastrofy zarządził prezydent republiki argentyńskiej Ramirez ewakuację miasta San Juan i ogłosił je jako strefę wojskową. 50.000 mieszkańców przewozi się samochodami ciężarowymi i kolejami do pobliskich miejscowości, zwłazcza do Mendoza, gdzie przedsięwzięto już wszelkie przygotowania do przyjęcia uchodźców. Ogółem wydobyto dotychczas 1500 zwłok. Przypuszczają jednakowoż, że pod gruzami znajduje się jeszcze co

niemieckie zdobyły spowrotem kontratakami niektóre miejscowości. Przy tym uwolniono chwilowo okrażoną dzielnicę walczącą załogę pewnej bazy.

Na zachód od Reczycy trwają nadal ciężkie zmagania. Nieprzyjacielskie grupy bojowe, które się wdarły do niemieckich stanowisk zostały w zaciętych walkach odrzucone spowrotem.

Pod Witebskiem, na północny zachód i na północ od Nowła odbywały się tylko działania bojowe o znaczeniu miejscowym.

Nowowynaleziony gatunek stali niezależna Niemcy od miedzi

BERLIN. (DNB). Zastosowanie łusek do pocisków armatnich ze stali, niezależna Niemcy od miedzi, która była potrzebna dotychczas do łusek metalowych. Po długich badaniach udało się wyprodukować gatunek stali, odpowiadającej wymagom stawianym łuskom, a ponadto pod względami przewyższający mosiądz. Produkcja czysto stalowych łusek nawet dla pocisków najcięższego kalibru nie sprawia żadnych trudności. Odpowiednie konstrukcje umożliwiają pociągnąć nawet najmniejsze fabryki do wzmożonej produkcji, tak że obecna miesięczna ogólna produkcja łusek stalowych równa się czterokrotnej dawniejszej produkcji rocznej łusek mosięż-

Artyleria amerykańska umyślnie ostrzeliwuje znany na całym świecie klasztor Monte Cassino

Nowy dowód barbarzyńskiej żądy niszczycielskiej

BERLIN. (DNB). W trakcie działań bojowych na froncie południowo-włoskim artyleria angielsko-amerykańska ostrzeliwała 15. I celnym ogniem znany w całym świecie klasztor Monte Cassino. Wynikłe wskutek tego szkody były znaczne.

Klasztor Monte Cassino, założony przez św. Benedykta w 6 stuleciu, jest kolebką zakonu benedyktynów. Ze swą wspaniałą bazyliką, która nie ma sobie podobnej na świecie należy wspomniany klasztor do najslawniejszych katolickich miejsc odpustowych. Cenna biblioteka i inne niezastąpione skarby sztuki zostały, jak już swego

Na północ od jeziora Ilmeń, na południe od Leningradu i na południe od Oranienbaumu trwają nadal ciężkie walki odpierające. Wskutek miejscowo ograniczonego wyrównania frontu opuszczono miasto Nowgorod.

W zachodniej części południowo-włoskiego frontu nieprzyjaciół kontynuował swe silne ataki wspierane przez artylerię i samoloty bojowe. Po ciężkiej walce stracono zupełnie zburzone miasto Minturno. Wszystkie pozostałe ataki oraz nieprzyjacielskie próby przeprawy przez

Przy tym pod względem sprawności technicznej łuska stalowa jest wielokrotnie lepsza od łuski mosiężnej. Również jej powtórne użycie jest całkowicie zapewnione.

BERLIN. (DNB). Wynalazki, uproszczenia i ulepszenia spotęgowały znacznie w ostatnich czasach zdolność produkcyjną niemieckiego przemysłu zbrojeniowego. Np. nowy sposób produkowania łuf armatnich i karabinowych wzmacnia produkcję dziesięciokrotnie. Inne nowe postępowanie przy wytwarzaniu łuf karabinowych potęguje produkcję o 100 proc. Dalej ulepszo no pracę przy obróbce łuf armatnich i osiągnięto przez to zwiększenie produkcji o 400 procent.

czasu donoszono, w porę zabezpieczone przez żołnierzy niemieckich, przewiezione do Rzymu i oddane Stolicy Apostolskiej. Klasztor Monte Cassino został poza tym przez Niemców uszanowany jako miejsce poświęcone i dlatego nie został zajęty przez wojsko ani wykorzystany jako punkt wojskowego oporu, względnie punkt obserwacyjny. Nie było zatem żadnej militarnej podstawy do barbarzyńskiego ostrzeliwania tego jednego w swoim rodzaju zabytku kultury przez Anglo-Amerykanów. Cały cywilizowany świat z oburzeniem przyjmuje wiadomość o tym nowym dowodzie barbarzyńskiej żądy niszczycielskiej. Ostrzeliwanie klasztoru Monte Cassino stanowi godne ognio-wo w łańcuchu haniebnych czynów brytyjskich i amerykańskich lotników terrorystycznych, którzy niszczą cieżgodne zabytki kultury i sztuki na kontynencie. Jeśli nawet nie można było się spodziewać po jankesach, przy ich przysłówiowej nieznanomości historii kultury i geografii Europy, by dla nich „Monte Cassino” było czymś znanym, toć jednak należy przypuszczać, że Brytyjczycy znali klasztor św. Benedykta, właśnie przez Anglików chętnie zwiedzany jako osobliwość godna widzenia i że ostrzeliwanie Monte Cassino nie było nieszczęśliwym wypadkiem, lecz umyślnym aktem niszczycielskim.

rzekę Garigliano odparto. Na środkowym odcinku napadnięto i rozbito nieprzyjacielski obóz namiotów. Nieprzyjaciół poniosł przy tym wysokie krwawe straty. Wzięto jeńców.

Na wybrzeżu Kanalu baterie dalekosiężne marynarki wojennej ostrzeliwały obiekty w Dover, Deal, Folkestone i Ramsgate.

W czasie od 1 do 20 stycznia morskie siły zbrojne, artyleria pokładowa statków handlowych i artyleria przeciwlotnicza marynarki zestrzeliły 38 samolotów nieprzyjacielskich.

Krótkie wiadomości

RZYM. (DNB). Akcja „udoskonalenia nauki szkolnej we Włoszech” zapoczątkowana już w okresie 45-dniowych rządów Badoglio przez jego ministra wychowania publicznego, profesora Severigo, jest obecnie dalej kontynuowana przez rząd w Bari. Pod dozorem pewnego północnoamerykańskiego komisarza wszystkie podległe szkoły w Włoszech Południowych poddano kontroli, dokonywanej przez specjalną komisję — w celu wykorzenienia w nich wszelkich objawów miłości ojczyzny i dumy narodowej.

DNB. Amerykański przywódca komunistyczny Earl Browder, jak donosi „Daily Worker” oświadczył, że komuniści USA popierają politykę wojenną Roosevelta i dadzą w nadchodzących wyborach za niego głos. Potępiają oni wszystkich tych, którzy dokonują na prezydenta „defetystyczne ataki”.

SZTOKHOLM. (DNB). Komunistyczny organ „Ny Dag” donosi, że oddział Hudiksvall'ski szwedzkiego związku kolejarzy uchwalił na ogólnym zebraniu 26 głosami przeciw 12 zawiesić kolektywną przynależność do socjaldemokratycznej partii.

Jakkolwiek chodzi tu o stosunkowo niewielką grupę lokalną w Hudiksvall, miasteczku liczącym 8.000 mieszkańców w szwedzkiej prowincji Helsingland, to jednak uchwała ta, rozpatrywana w związku z innymi zjawiskami z ostatniego czasu, jest charakterystyczna dla wzrostu wpływów komunistycznych w szwedzkich związkach robotniczych.

„Całkowicie nowe metody obrony” Brytyjskie rozważania na temat ostatnich porażek w powietrzu

LIZBONA. Porażka amerykańskich samolotów podczas ich ataku na środkowe Niemcy i pełny rozczarowania rezultat ostatniego ataku nocnego angielskiego lotnictwa na te same tereny stanowi nadal główny temat rozrządzą w prasie i w radio angielskim. Z rozważań rzeczoznawców wojskowych w gazetach i w rozgłoszeniach wynika wyraźnie, że zastosowane przez lotnictwo niemieckie nowe metody obrony całkowicie zaskoczyły obóz anglo-amerykański. Kilku miarodajnych przedstawicieli brytyjskiego i amerykańskiego lotnictwa wspominało w ostatnich czasach kilkakrotnie o „osłabieniu” niemieckiej obrony przeciwlotniczej. Teraz stało się zaś coś wręcz przeciwnego, a przerażone społeczeństwo domaga się wyjaśnienia. W omówieniu londyńskiego ko-

Odzew ludności polskiej na odezwę Generalnego Gubernatora D-ra Frank'a

KRAKÓW. W odezwie, wydanej na Boże Narodzenie do ludności polskiej Generalnej Gubernii, Generalny Gubernator dr. Frank, wskazując na zakulisowe przyczyny obecnej wojny, poruszył szereg aktualnych dla niej zagadnień i na podstawie ciężkiej na każdym Europejczyku wobec grożącego ze Wschodu niebezpieczeństwa bolszewizmu odpowiedzialności przed swoim sumieniem podkreślił konieczność powzięcia decyzji, którą wymaga obecna chwila. W wyniku tej odezwę Generalny Gubernator otrzymał liczne listy od różnych warstw ludności polskiej Generalnej Gubernii, z których wyraźnie wynika, że tu w swojej ojczyźnie zamieszkałe, szerokie masy polskiego narodu pod żadnym względem nie są skłonne przyznać moskiewskim Polakom lub emigrantom w Londynie prawa stanowienia o ich przyszłym losie. Na specjalne życzenie, Generalny Gubernator dr. Frank umożliwił przedstawicielom prasy wgląd w tę korespondencję i wykorzystanie jej w części mającej ogólne znaczenie. Ogłoszone dziś w polskiej prasie na naczelnym miejscu wyjątki z tych listów, które wobec szczególnych warunków właśnie w obecnym momencie mogą być określone jako prawdziwy głos polskiego narodu, świadczą, że

Nieprzyjacielskie ataki w Abruzzach rozbito przed niemieckimi stanowiskami

BERLIN. 17 stycznia rozbite zostały przed niemieckimi stanowiskami w Abruzzach na froncie południowo-włoskim na odcinku zajętym przez Amerykanów ataki nieprzyjacielskie na Monte Mare, na wysokości 2021 metrów. Napastnicy ponieśli poważne straty. W północno-wschodnich górach masywu Maiella udało się niemieckiemu oddziałowi szturmowemu zająć i zniszczyć pewien nieprzy-

Kłopoty Anglii z żegluga

SZTOKHOLM. (DNB). Przewodniczącym wielkiej brytyjskiej linii żeglugi „Clan Line” lord Rotherwick oświadczył niedawno — według źródeł prasy angielskiej, — że Stany Zjednoczone musiałyby po wojnie pokryć straty powstałe skutkiem wspólnych działań wojennych — zapomocą odstąpienia statków własnych. Rotherwick zaznaczył, że największe straty poniosła przede wszystkim flota brytyjska, gdy w tym czasie mogły Stany Zjednoczone wybudować nową olbrzymią flotę handlową. Żegluga angielska winna otrzymać po wojnie bezwarunkowo statki zastępcze w miejsce utraconych.

Sfery miarodajne żeglugi brytyjskiej zajmują stanowisko tego rodzaju, że bezpośrednio po zakończeniu wojny wytworzy się pewien nadmiar tonażu statków handlowych. Nadmiar ten okaże się przeważnie w rękach Stanów Zjednoczonych. Powinny one przeto przekazać część tego nadmiaru swym sojusznikom. Ze strony brytyjskiej wciąż robią się starania w związku z tą kwestią w kierunku wyjaśnienia Stanom Zjednoczonym, że w tych warunkach należy wyrzec się wszelkich dążeń konkurencyjnych, a zastąpić je systemem współpracy wzajemnej.

Natomiast Stany Zjednoczone stoją na wręcz przeciwnym stanowisku i przygotowują się do wyraźniej do silnego współzawodniczenia.

Daremne ataki sowieckie koło Pohrebiszca i Berdyczewa

Ciężkie straty bolszewików w czołgach

BERLIN. DNB. Podczas ciężkich walk na południowy zachód od Pohrebiszca zmieniały się stale uderzenia nieprzyjacielskie z niemieckimi przeciwnatarcami. Dwie dywizje piechoty pewnego frankońskiego korpusu, które rzucone były do walki przeciwko ofensywnemu klinowi nieprzyjaciela zdołały przy poparciu lotnictwa i czołgów wyrzucić bolszewików z kilku miejscowości. Pewien pułk grenadierów rozbił w jednym dniu 12 czołgów, z których starszy szeregowiec Bauer sam przy pomocy swego działa przeciwczołgowego zniszczył pięć sztuk. Pewna grupa bojowa, składająca się z dwóch kompanij pancernych i oddziału strzelców pancernych rozbiła tego samego dnia siedem dalszych czołgów i cztery działa szturmowe kalibru 15,2 cm. Ogółem stracił nieprzyjaciel 10 i 11 stycznia na odcinku obydwoch dywizyj 41 czołgów, cztery działa szturmowe i cztery ciężkie działa przeciwczołgowe.

Na innym odcinku udało się pewnej dywizji pancernej odciąć sowiecki klin ofensywny od jego zaplecza. Ogromną siłą starała się później bolszewicy zapora tę przełamać. W nocy na 12 stycznia, udało się im też przebić się z pewną ilością czołgów i ze swej strony odciąć kolej dowożącej posiłki dla dywizji pancernej. Wówczas przystąpił do kontrataku pewien wschodniopruski pułk grenadierów wspierany przez czołgi i artylerię szturmową. Śmiałym uderzeniem wyrzucili grenadierzy bolszewików z kilku miejscowości. Działa szturmowe, artyleria przeciwczołgowa i czołgi zniszczyły przy tym 14 czołgów typu „T 34“. Jeden tylko czołg niemiecki zdołał w ciągu 30 minut przy użyciu swoich ostatnich 7 granatów zniszczyć trzy czołgi sowieckie. W ten sposób linia dowozu posiłków dla dywizji pancernej została oswojona a zapora ryglowa z powrotem zamknięta. Przed pewną wieś, która niedawno przedtem

odebrana została bolszewikom, zajęły stanowiska na skraju lasu cztery czołgi typu „T 34“, celem niespodzianego zarzucenia ogniem wspomnianej wsi. Użyte do służby ubezpieczającej „pantery“ pozostawiły narazie bokszyki w pokoju. W tym samym jednak momencie, gdy z łuf czołgów sowieckich ukazał się ogień zagrały również działa z niemieckich wozów bojowych. Już pierwszy strzał był celny. Jeden z czołgów „T 34“ stanął w jasnych płomieniach. Daremnie usiłowano potem inne czołgi zawrócić — zarzucone zostały one gradem pocisków przez „pantery“ i po kilku minutach leżały już rozbite na skraju lasu.

W rejonie na zachód od Berdyczewa zniszczyła pewna dywizja pancerna 13 stycznia przy wspólnym działaniu z oddziałem ciężkiej artylerii znaczne siły sowieckie, które poprzedniego dnia wdarły się do linii niemieckich. Nieprzyjaciel stracił przy tym obok wielu zabitych i jeńców dziewięć

czołgów i dwa działa szturmowe. Prawie w tym samym czasie kilka kilometrów dalej na północ rozbitą został oddział nieprzyjacielski składający się z 37 ciężkich czołgów i ośmiu dział szturmowych. Oddział ten zamierzał napaść na stanowiska niemieckie. Trzeci atak, przeprowadzony przez Sowietów od zachodu na wschód dla zabezpieczenia drogi, która zagrożona była przez atakujące z południa oddziały niemieckie, zakończył się również ciężką klęską nieprzyjaciela. Hannowerskie oddziały pancerne rozbiły atak i zniszczyły sowiecki batalion a przy tym 15 czołgów, siedem dział przeciwpancernych, cztery armaty, trzy działa przeciwlotnicze i sześć miotaczy granatów oraz wzięły do niewoli 50 jeńców. W kontrataku oddziałem niemieckim udało się kolej nieprzyjacielską przekroczyć i odciąć.

Ambasador sowiecki szuka głupców

Uroczysta uczta dla bogaczy. Policja dla głodujących robotników

VIGO. DNB. Działalność ambasadora sowieckiego Umańskiego w stolicy meksykańskiej zmierza, jak pisze pewien korespondent hiszpański z Meksyku — do tego, by zmniejszyć, a jeśli się uda i większym państwu Ameryki Południowej zamędląc oczy, by te nie zwlekały już dłużej z nawiązaniem „przyjaznych stosunków“ ze Związkiem Sowieckim.

Umański uważa za jedno z pierwszych swoich zadań przestudiowanie arystokracji i wyższych sfer towarzyskich w poruczeniach przez Stalina jego „opieczętowane“ krajach. Przeciąga on te warstwy na swoją stronę ciągłymi zaproszeniami na cociasle, herbatki, koncerty, bale i t. p. Z żydowskim wyrafinowaniem potrafi on przekręcać fakty i przedstawiać Związek Sowiecki jako raj dla demokratycznej burżuazji, raj, który przez dziesięć lat musiał tylko znosić czernizę nie przez inne kraje.

To, że Umański nie ma zrozumienia dla zagadnień społecznych i policji poleca odganiać głodujących robotników od swego pałacu podczas uroczystych uczty, stanowi również ten sam program, chociaż i zbliża się do prawdziwych stosunków sowieckich. Chodzi mu o spełnienie jego zadania, mianowicie otwarcia Stalnowi wrót do jak największej ilości krajów, a do tego celu wszelkie środki są dlań dobrane. Odwrotną stroną nawiązania stosunków ze Związkiem Sowieckim, mianowicie strejki, bunt, powstania i t. d. poznają oszukane kraje dopiero wówczas, gdy jest już za późno. Dla dobra odnośnych narodów, kończy autor artykułu o „Pułapce na szczury“ inaczej o Umańskim, należy sobie życzyć, by rządy owych narodów były dość dalekowzroczne i zrozumiały znaczenie takiego kroku.

„Australia całkowicie wyczerpała swoje rezerwy ludzkie“

Urzędowe oświadczenie z Camberry

GENEWA. (DNB). Londyńska gazeta „Daily Express“ z 15 stycznia donosi z Camberry, że ogłoszono tam urzędowe oświadczenie, które stwierdza, że rezerwy ludzkie Australii zostały już w połowie ubiegłego roku całkowicie wyczerpane. Spośród 2.830.000 mężczyzn w wieku ponad 18 lat znajduje się 2.530.000 albo w wojsku, albo pra-

cuje w ważnych ze stanowiska wojennego fabrykach. 30,1% kobiet pracuje również w dziedzinie ważnej ze stanowiska wojennego. Do 11 listopada ubiegłego roku zginięło lub odniosło tak ciężkie rany, że nie można ich było z powrotem wcielić do służby wojskowej, 65.114 Australijczyków.

Roosevelt łowi naiwnych

Nowe żądanie 100 miliardów na wojnę. Przynęta dla oszukanej ludności

GENEWA. (DNB). Roosevelt porzuca znów nowych miliardów podatkowych w związku z tym skierował do Kongresu orędzie budżetowe, by wycygnąć dalsze 100 miliardów dolarów na zupełnym przegospodarowaniu nieliczonych miliardów, które wydusił z ludności Stanów Zjednoczonych. Roosevelt zadał sobie wiele trudu, by w swoim orędziu budżetowym uprzyjemnić ludności zamach na jej sakiewki. Jak zwykle, gdy chce czegoś od obywateli Stanów Zjednoczonych, próbuje on znaleźć ich piękny obietnicami i przypuszczeniami. Tym razem zakończył swe orędzie następującym zapewnieniem:

„Samo zwycięstwo wojskowe nie jest jeszcze dostateczne. Nie dopełnimy obrony naszego sposobu życia o ile nie uda się nam rozwiązanie drugiego zadania: rozbudowy takiej gospodarki, gdzie każdy żądny pracy będzie mógł znaleźć dla siebie produkcyjne zajęcie.“

Od roku 1933 jest Roosevelt prezydentem Stanów Zjednoczonych. Zakładając hotel prezydencki zastał on w kraju 13 do 14 milionów bezrobotnych. Przeszło dziesięć lat

obiecuje prezydent Stanów Zjednoczonych swemu narodowi, raj na ziemi. Jego żydowski trust mozgów wynajduje na poczekaniu plany reform, a wynikiem wszystkich tych akcyj jest dalsze wycięcie gospodarki Stanów Zjednoczonych. Przez New Deal przekała Roosevelt doprowadzić Stany Zjednoczone do niebywałego rozkwitu gospodarczego. Miał on do dyspozycji długie lata pokoju, dla zrealizowania swego programu uszczęśliwienia narodu, lecz wszystkie eksperymenty gospodarcze kończyły się zawsze nowym fiaskiem. Ludność pograżała się coraz bardziej w nędzę, liczba bezrobotnych zamiast maleć wzrastała. Z całą bezwzględnością wydusił Roosevelt, pomimo szerzącej się pauperyzacji, wciąż nowe sumy miliardowe z ludności Stanów Zjednoczonych i wciąż te miliardy rozplywały się w nic w jego własnych i jego żydowskich gieldziarzy rękach.

Gdy Stanom Zjednoczonym zagroził chaos gospodarczy, Roosevelt szuka ratunku w wojnie. To było jego ostatnim wyścięciem dla odwrócenia uwagi oszukanego narodu od złej gospodarki wewnętrznej, dla zatrudnienia milio-

nych rzesz bezrobotnych, jak również dla zapewnienia milionom żydowskim gangsterom gospodarczym. Gigantyczna propaganda wojenna przysionizowała wrozek obywateli Stanów Zjednoczonych, a za tą szaloną mgłą przygotowywał Roosevelt wraz ze swymi współnikami dawno postanowioną wojnę przeciw Niemcom i ich sojusznikom w Europie i Japonii. Wtedy to pewien człowiek z otoczenia prezydenta rzucił w amerykańskim czasopiśmie „Life“ takie hasło wojenne Stanów Zjednoczonych: „New Deal przeciw narodowemu socjalizmowi!“ To było wyraźne i wykluczające jakiegokolwiek nieporozumienie. Według tego hasła rozpoczął Roosevelt uprawiać swoją bezczelną politykę prowokacyjną; za pomocą której krok za krokiem wciągał naród Stanów Zjednoczonych w wojnę, nakręcając jednocześnie przemysł zbrojeniowy na przyspieszone tempo. I gdy zapaliła się iskra w atmosferze wysokiego napięcia — naród Stanów Zjednoczonych pewnego dnia stwierdził, że znajduje się w stanie wojny.

Odią kapital dolarowy zbiera swe zyski, macherzy z Wallstreet zgarniają olbrzymie dywidendy, ale naród opłaca wojnę dalszą pauperyzacją i zbiegnięciem, bezrobocie panuje wciąż jak i przed tym, nędza wśród farmerów nie została usunięta, i pomimo to Roosevelt zdziera skórę z obywateli Stanów Zjednoczonych i wypróżnia im kieszenie ze skąpej zawartości. Dawno już New Deal został zastąpiony przez inne plany, ale bez zmiany rezultatu była i jest zawsze plajta, plajta w dziedzinie politycznej, gospodarczej i wojskowej. Naród Stanów Zjednoczonych zaczyna gorzko odczuwać wojnę

dolarowych imperialistów. Orientuje się już nico co do wielkiego oszustwa, popełnianego w stosunku do niego przez Roosevelta i jego żydowską klikę — więc Roosevelt zmuszony jest widzi do ostrożnego postępowania, gdy ma zamiar wycygnąć od ludności jeszcze raz nowych miliardów. Dlatego też w swoim orędziu budżetowym przyrzeka znów wycięciem robotnikom spełnienie po wojnie wszystkich ich pragnień i żądań. Jeszcze trzyma Roosevelt przez swoją wojnę miliony ludzi pod bronią, ale gdy kiedyś ta wojna się skończy i te miliony zjawią się na rynku pracy, nie będzie Roosevelt w stanie dać im zatrudnienie. I chociaż dobrze o tym wie, jednakże przyrzeka wszystkim żądnym pracy „produkcyjne zajęcia“.

Z bezprzykładnym cynizmem i brakiem jakiegokolwiek bądź szkopułow kontynuuje Roosevelt proceder oszukiwania w stosunku do narodu, usiłując przez pół naivnych zabezpieczyć sobie poparcie wyzyskiwanej ludności w Stanach Zjednoczonych. Uzewnętrznia się w tym całej zakłamaniu żydowsko-kapitałistycznego systemu, który przygotował wojnę przeciw Niemcom w tym celu, by zniszczyć wszystkie trwałe zdobycze socjalistyczne, które zabezpieczają narodowi niemieckiemu stopę życiową o wiele wyższą niż mają inne narody. Jest to najszybciej najszybciej celem wojny rooseveltowskiej, która za wszelką cenę ma zapobiec, by nie zbudził się kiedyś i naród Stanów Zjednoczonych i nie zażądał tego, co zostało zapewnione narodowi niemieckiemu, zawdzięczając narodowo-socjalistycznej twórczej pracy.

ANTYTEZA

Jest dziś rzeczą jasną — pisze zastępca Szefa prasy rządu Rzeszy, Helmut Sündermann w ogłoszonych w „Nationalsozialistische Parteikorrespondenz“ rozważaniach na temat dalszego rozwoju wojny, — że obecna wielka walka przeistoczyła się w zapasy o kluczową pozycję przyszłego rozwoju świata. Europa albo Ameryka, narodowy socjalizm albo bolszewizm, kapitalizm albo socjalizm, panowanie żydowskie nad światem albo wolność narodów, — od odpowiedzi na te pytania, o których decydują wydarzenia wojny obecnej, zależy będzie, jak zamczca Sündermann, przyszłość. Podbój Europy przez wschód lub zachód oznaczać będzie przekreślenie tej epoki, która była osnową wszystkich dotychczasowych kultur narodowych. Tryumf żydostwa musi mieć w konsekwencji ostateczne zagarnięcie władzy przez tę rasę, bowiem w tym jedynie celu prowadzi ono wojnę.

Stany Zjednoczone, jak dalej stwierdza Sündermann, rzuciły wyzwanie Europie nie mniej, jak uczyniły to w stosunku do wschodniej Azji. Znajdują jed-

nak odpowiedź w postaci wzrastającego poczucia wspólnoty europejskiego związku narodów. Pod tym względem Europa nie tylko że dorosła do zaczepnej akcji kontynentu amerykańskiego ale i znaczną ma przewagę. Antyteza bolszewizm — narodowy socjalizm również nabrała w toku wojny specjalnego znaczenia. Ze bolszewicy po przeszło dwudziestu pięciu latach krwawego antynarodowego despotyzmu zaczynają raptem reklamować „duszę rosyjskiego narodu“ — wskazuje na to, iż nie starczyło jednego pokolenia, kiedy trwał gwałt bolszewicki, by przekonać narodowo myślące masy rosyjskie. Faza taka oznacza to tylko, jak silnie bolszewicki wróg świata został już uderzony. Największą jednak niespodzianką w dalszym przebiegu wojny — podnosi w zakończeniu Sündermann — przewidywa żydzi. Ta wojna służyła im dla wymierzenia największego ciosu światu chrześcijańskiemu. a teraz w niej znajdują oni sami swoją zagładę, bowiem zwycięstwo niemieckie, a klęska żydowska są to pojęcia nierozdzielne. (L.W.Z.).

Daremne domagania się podwyższenia porcji żywnościowych w Anglii

Brak tonażu

SZTOKHOLM. (DNB). Londyńska gazeta „New Chronicle“ apeluje do rządu i domaga się szybkiej poprawy porcji żywnościowych. Gazeta wskazuje na to, że naród niemiecki, chociaż odcięty od oceanów, otrzymał na święta Bożego Narodzenia nowe specjalne przydziały, a naród angielski nie otrzymał niczego. Smętne jednoznaczne pożywienie mas brytyjskiego narodu pozostaje całkowicie bez zmian. Ludzie są głęboko rozczarowani, że dotychczas nie nastąpiły jeszcze prawie wcale większe dostawy bogatych w witaminy owoców z Morza Śródziemnego.

Wobec takich i podobnych skarg ludności angielskiej stery rządowe stałe podkreślają, że o poprawie porcji żywnościowych nie może być mowy, ponieważ nie ma statków, by zwiększyć przywóz produktów spożywczych.

MADRYT. (DNB). Według pewnej wiadomości z pogranicza Gibraltaru, zdradca general Badoglio zabronił wszystkim włoskim oficerom i szeregowcom, którzy uczestniczyli w hiszpańskich walkach o wolność, noszenia hiszpańskich odznaczeń i oznak.

Stettinius czapkuje Sowietom

Odczyt radiowy zastępcy sekretarza stanu USA

GENEWA. DNB. Zastępca sekretarza stanu USA Stettinius znalazł sposobność, żeby powiedzieć kilka komplementów sowieckiemu przyjacielowi dla podtrzymania go w dobrym humorze. Jak donosi sowiecka agencja-Tass z Waszyngtonu, Stettinius w swym odczycie w sprawie współpracy ze Związkiem Sowieckim powiedział całkiem zdecydowanie o mającej nastąpić po wojnie współpracy między Związkiem Sowieckim a USA. Jeżeli USA wytyczy sobie inną politykę, to popelni, jak wyraził się Stettinius, „traficzny błąd“. Wyrażymy pokłonem przed przedstawicielami Stalina w USA Stettinius zapewnił, że istnieje ścisła współpraca, i że nie żywi

on żadnego innego uczucia do narodu sowieckiego, jak „zachwyt i powód odwagi, przedsiębiorczości i zdecydowania Sowietów“.

Stettinius zakończył swój odczyt wiarą w pomyślność Sowietów i wyraził zdanie, że rezultaty tej ścisłej współpracy teraz i po wojnie przyniosą dla USA „wiele korzyści bez żadnych strat“. Przypuszczalnie Stettinius miał na myśli nie tyle korzyści polityczne, ile handlowe, ponieważ jako reprezentant imperializmu z Wallstreetu obiecuje on sobie duże zyski z handlu z Sowietami po wojnie. A o te zyski chodzi przede wszystkim Stettiniusowi i jego kompanom.

Głód, nędza i komunizm na „oswobodzonej“ Korsyce

MEDIOLAN. DNB. Według wiadomości nadchozących z okupowanych terenów południowo-włoskich na Korsyce panują chaotyczne stosunki. Zaraz po zajęciu wyspy przez oddziały de Gaulle'a zaznaczyły się wyraźnie wpływy komunistyczne. Francuskich „wzbawców“ zmienili komisarze komunistyczni, którzy administrują wyspą według metod sowieckich. Położenie w zakresie żywienia staje się co raz trudniejsze. Z Afryki Północnej nie nadeszły prawie żadne przesyłki produktów żywnościowych, własne bydło zostało już skonsumowane, a zapasy zboża wyczerpane. W stolicy Ajaccio musiano na 10 dni zawiesić wydawanie chleba z powodu braku maki, a wszędzie panuje bardzo wielka bieda i nędza.

Moskwa bawi się w kota i myszkę

Projekt polskiego komunisty Penieka ujawnia zamiary Kremla.

Anglo-amerykańska bezradność

SZTOKHOLM. Moskwa popieściła się przez swoje brutalne odrzucenie propozycji polskiego rządu emigracyjnego w sprawie dyskusji nad polsko-sowieckimi granicami zatrzasnąc drzwi rokowań, zanim Brytyjczy i Amerykanie zdolali je stworzyć. Stanowi to nie tylko dla Polaków, lecz także dla ich brytyjskich i amerykańskich obrońców nowy silny policzek ze strony Sowietów. Równocześnie prasa moskiewska publikuje pod bardzo wielkimi tytułami projekt przebywającego w Stanach Zjednoczonych polskiego komunisty Penieka, który zaleca utworzenie t. zw. „Komitetu wyzwolenia”, w którym mają być reprezentowani tylko ci Polacy, którzy otwarcie opowiadają się za polityką jak najściślejszej współpracy z Związkiem Sowieckim. Proponowany przez Penieka komitet wyzwolenia miałby następujące zadania do spełnienia: po pierwsze tak zdyskredytować londyński rząd emigracyjny, by ten był zmuszony sam się rozwiązać, po drugie przeprowadzić przyłączenie się do paktu Stalin-Benesz, po trzecie sprowadzenie na te

drogi armii polskiej, znajdującej się na Środkowym Wschodzie i po czwarte utworzenie wraz z polskim komitetem w Moskwie nowego rządu polskiego.

Propozycja komunisty Penieka nie jest nowa. Nabiera ona znaczenia przez to, że Moskwa tego samego dnia, kiedy nastąpiło ostateczne zerwanie z emigrantami w Londynie, określiła ją jako „jedynie możliwe rozwiązanie”. Projekt Penieka jest zatem zamówionym przez Moskwę elaboratem. W Londynie i w Waszyngtonie panuje duża depresja. Aż do końca spodziewano się, że cierpliwością i wszelkimi ustępstwami będzie

można ułagodzić Związek Sowiecki. Teraz nastąpiło przekonanie, że Moskwa nie myśli zadowolili się połowicznymi rozwiązaniami że żąda ona nie tylko wschodniej lecz całej Polski, która jako nowa republika radziecka ma być włączona do Związku Socjalistycznych Republik Rad.

Londyńskie sfery polityczne zapytują, do czego zmierzał zaiste Stalin, kiedy przedstawił on 11 stycznia swą propozycję, która na pierwszy rzut oka wyglądała tak pojednawczo. Nie trudno znaleźć na to odpowiedź. W pierwszej linii chodziło Stalinowi o zdyskredytowanie polskiego rządu emigracyjnego. To

udało mu się przez to, że Polacy pod naciskiem Anglo-Amerykanów dali się skłonić do zrezygnowania z wschodniej Polski. W drugim rzędzie chodzi Stalinowi o znajdującą się na Środkowym Wschodzie armię, która pozostaje pod rozkazami generała Sosnkowskiego, bliskiego współpracownika zmarłego generała Sikorskiego. Sosnkowski należy do najbardziej zdecydowanych przeciwników dobrowolnego odstąpienia wschodnich ziem polskich Związkowi Sowieckiemu.

Mikolajczyk oświadczył gotowość usunięcia Sosnkowskiego. W końcu jednak Stalinowi jak zawsze, tak też i tym razem specjalną sprawą przyjemność zabawienie się ze swymi sprzymierzeńcami w kota i myszkę i pokazanie im pazurów. Propozycja z 11 stycznia była nie tylko dla Polaków, lecz także dla Brytyjczyków i Amerykanów pułapką, do której bez namysłu wpadli. Stalin życzy sobie od Churchilla i Roosevelta nie współpracy, lecz niewolniczego poddania się, jak o tym świadczy jego najnowsze brutalne postępowanie.

Sowiecka odpowiedź podzielała jak bomba w Londynie i Waszyngtonie

SZTOKHOLM. (DNB). Sowiecka odpowiedź na deklarację polską w sprawie rosyjsko-polskiego konfliktu o granicę podzielała, jak głosi londyński komunikat U. P. w „Nya Dagligt Allehanda”, w stolicy brytyjskiej jak bomba. Międzynarodowe sfery uważają tę odpowiedź sowiecką za policzek

nie tylko wobec Polski lecz także wobec Anglii i Ameryki. Sowiecka odpowiedź nie wykasuje nie tylko głębszego porozumienia między trzema państwami, które zebrały się w Teheranie dla zawarcia ważnych umów — lecz oznacza ona raczej zamiar Sowietów stworzenia własnego „rządu polskiego”.

Kozioł ofiarny — Badog'io

Anglo-Amerykanie zrzucają o powiedzialość za złą sytuację aprowizacyjną na generała-zdrajcę

SZTOKHOLM. (DNB). Londyński korespondent „Times” w ostatnim sprawozdaniu o sytuacji aprowizacyjnej w południowych Włoszech przyznaje, że pomimo przedsięwziętych przez organizację Amgot środków zaradczych nie udało się polepszyć stosunków pod względem zaopatrzenia w artykuły żywnościowe. Przedstawiciel pisma zapatruje się na przyszłość pesymistycznie i przewiduje poważne komplikacje, o ile w najbliższym miesiącu nie zostaną dowiedzione na teren okupowany przez aliantów środki żywnościowe w wystarczającej ilości.

Przezornie, już teraz, przygotowują sobie Brytyjczycy kozła ofiarnego, na którego w przyszłości przerzucą całą winę. Korespondent „Times” twierdzi np., że rządowi Badoglio ma być znów powierzono kierownictwo wszelkimi sprawami administracji, i wyraża przy tym nadzieję, że taka machina

administracyjna da lepszy efekt w odbudowie życia gospodarczego, niż Amgot.

A zatem Anglo-Amerykanie po wywiezieniu wszystkich zapasów środków żywnościowych z zajętych przez siebie części Włoch, po splądrowaniu i wysuszeniu kraju i ludności według wszelkich reguł kunsztu, kiedy tu tupejczy nie szczedzili nawet dzieł sztuki, — wysuwają teraz kozła ofiarnego, którego mają zrobić odpowiedzialnym za całą zaprzepaszoną gospodarkę. Jest to typowo angielski sposób postępowania, stale powtarzający się na przestrzeni 300-letniej historii eksploatacji świata przez Anglików, a ostatnio znajdujący swój wyraz w Indiach w szczególnie drastycznej formie. Tego rodzaju metody polityczne należą do angielskiej polityki wyzysku, a że Anglicy wierni są tradycji, trzymają się oni mocno wiadomych metod.

Pomyślne kształtowanie się przyrostu ludności

Liczby ludności w czwartym roku wojny

Urząd Statystyczny Rzeszy podaje w grudniowym zeszycie wydawnictwa „Wirtschaft und Statistik” przegląd ruchu naturalnego ludności w trzech pierwszych kwartałach 1943 roku. W tym okresie w Rzeszy Niemieckiej (bez przyłączonych terenów wschodnich) zarejestrowano 440.903 małżeństw, 995.774 urodzeń żywych i 725.257 zgonów (bez zgonów osób należących do Siły Zbrojnej oraz cywilnych zabitych skutkiem działań nieprzyjacielskich).

Częstość małżeństw była, pomimo zaabsorbowania wszystkich sił przez wojnę, jak dawniej stosunkowo wysoka. W miesiącach od stycznia do września 1943 r. zawarto w przybliżeniu 35.000 małżeństw więcej, niż można było oczekiwać wobec znaczącej zmniejszonej liczby zdolnych do małżeństw mężczyzn. Wynika stąd dla całego okresu trwania wojny do końca września 1943 r. nadwyżka w ilości 300.000 nowopowstałych rodzin, wówczas gdy w pierwszej wojnie światowej 1914/18, za ten sam mniej więcej okres czasu, miał miejsce spadek małżeństw w ilości prawie 800.000.

Również liczba urodzeń, która w r. 1942 uległa silniejszemu zmniejszeniu, znów się później powiększyła. Od stycznia do września 1943 r. urodziło się 42.000 dzie-

ci więcej niż za tenże czas w r. 1942, skutkiem czego uwarunkowana obecną wojną spadkiem urodzeń pozostaje daleko w tyle za spadkiem urodzeń w czasie pierwszej wojny światowej 1914/18. W ciągu czterech lat od 1940 do 1943 urodziło się ogółem 892.000 dzieci mniej, w zestawieniu do tej liczby, którą miałyby, gdyby liczba urodzeń w roku 1939 pozostała nadal stałą, — wówczas gdy bilans lat 1915 do 1918 zamknął się ubytkiem prawie 3 milionów urodzeń.

Śmiertelność wśród niemieckiej ludności cywilnej w trzech pierwszych kwartałach 1943 r. nadal zmniejszała się. Ogółem notowano równo 20.700 zgonów mniej niż w tym samym okresie roku poprzedniego. Przeciętna obliczona na 1000 mieszkańców liczba zgonów za miesiąc od stycznia do września 1943 r. wynosiła 11,8, czyli o 0,5 na każde 1000 mniej niż przeciętna za taki sam miesiąc 1942 r. (12,3). To pomyślne kształtowanie się przyrostu naturalnego ludności m. inn. zawdzięcza się i tej okoliczności, że nie miało miejsca epidemiczne występowanie grypy, której należało spodziewać się w tym roku odpowiednio do dotychczasowego okresowego pojawiania się jej.

(„W. Z.”)

ROZPORZĄDZENIE

w sprawie cen maksymalnych na jarzyny w okresie zimowym 1943/44 w generalnym okręgu Litwy z dn. 5.I.1944

Na podstawie § 1 rozporządzenia w sprawie ustanowienia dyrektora cen z dn. 21 lipca 1942 (Abl. Kowno, S. 486) ustanawiam dla generalnego okręgu Litwy następujące ceny maksymalne na jarzyny w okresie zimowym 1943/44.

Rodzaje jarzyn	Od 15.I do 31.I			Od 1.II do 28.II			Od 1.III do 31.III			Od 1.IV do 30.IV		
	Cena producenta	Cena hurtowa	Cena detaliczna	Cena producenta	Cena hurtowa	Cena detaliczna	Cena producenta	Cena hurtowa	Cena detaliczna	Cena producenta	Cena hurtowa	Cena detaliczna
Kapusta	0,10	0,13	0,15	0,12	0,15	0,18	0,14	0,18	0,21	0,18	0,24	0,28
Czerwona kapusta	0,10	0,13	0,15	0,12	0,15	0,18	0,14	0,18	0,21	0,16	0,21	0,24
Marchew cukrowa	0,14	0,18	0,21	0,17	0,23	0,27	0,19	0,25	0,30	0,22	0,27	0,31
Marchew	0,07	0,10	0,12	0,09	0,12	0,14	0,11	0,14	0,15	0,12	0,15	0,17
Rzodkiew najsmakowatsza wagi 150 gr sztuka	0,60	0,75	0,90	0,65	0,80	0,95	0,70	0,85	1,00	0,75	0,90	1,05
Cebula	0,45	0,60	0,70	0,50	0,65	0,75	0,55	0,72	0,83	0,62	0,81	0,93
Czosnek	1,20	1,50	1,80	1,30	1,63	1,96	1,40	1,75	2,10	1,50	1,88	2,26
Pietruszka	0,50	0,65	0,75	0,55	0,72	0,83	0,60	0,78	0,90	0,65	0,85	0,98
Saleria	0,35	0,45	0,52	0,39	0,50	0,58	0,45	0,59	0,68	0,50	0,65	0,75
Pory	0,50	0,65	0,75	0,55	0,72	0,83	0,60	0,78	0,90	0,65	0,85	0,98
Chrzan	0,90	1,17	1,35	1,05	1,36	1,56	1,12	1,45	1,67	1,20	1,56	1,86

Wydane przeze mnie rozporządzenie z dn. 10 listopada 1943 („Kauno Želtinis” № 266) w sprawie najwyższych cen na jarzyny, traci na niej szerszą moc.
Kowno, 5.I.1944.
Dyrektor cen.

Chcesz mieć światło elektryczne — oszczędzaj je!

Objawy inflacji i propaganda komunistyczna w Ameryce Środkowej i Południowej

VIGO. (DNB). Objawy inflacji w Europie w okresie po pierwszej wojnie światowej aż nazbyt dobrze znane są Europejczykom i one też z czasem zrozumiane zostały jako dzieło żydowsko-masonskich spekulatorów i paskarzy. Okoliczność, że podobne wrażenia osiąga się dzisiaj, a więc jeszcze podczas wojny w Ameryce Środkowej i Południowej, należy, zdaniem ko-

respondenta hiszpańskiego z Peru, przypisać wpływom takich samych ludzi, dążących do takiego samego celu co i wówczas.

Mania gonienia za rozrywkami i rozpętanie najniższych instynktów ludzkich mają obecnie zamaskować również i w tych krajach wzrost nędzy, a przede wszystkim kolosalne zyski, jakie osiągnęli spekulanci kosztem narodów tych

krajów. Z wyjątkiem Buenos Aires, gdzie generał Ramirez twarde dłońmi dąży do uzdrowienia stosunków, wszędzie daje się zauważyć niebezpieczny wzrost liczby przybytków rozrywki i rozpusty.

Przoduje w tym Meksyk, gdzie nie ma dnia, aby nie powstał nowy kabaret albo jaka spelunka. Meksyk dzisiaj już konkuruje ze znaną w całym świecie co do liczb swych zakładów rozrywkowych i jako siedlisko rozpusty stolica Brazylii, Rio de Janeiro. To też nigdzie nie ma tak silnego kontrastu pomiędzy nadzwyczajnym zbytkiem małej garstki społeczeństwa a najokropniejszą nędzą szerokich warstw ludności, jak właśnie w Meksyku.

Ze w wytworzeniu się takich warunków życia nie brakowało wpływu komunizmu, jest to jeszcze jednym dowodem faktu, że w Ameryce Środkowej i Południowej dojrzewa takie samo zjawisko, jak przed jakimś 20-tu laty — w Europie. Ambasador sowiecki w Meksyku Umański robi wszelkie wysiłki ku zadowoleniu sfer fowarzystwa tamtejszego, żądając rozrywki i ku olśnieniu ich niesły-

chanie wielkim zbytkiem. A tymczasem agenci jego pracują w dziele bałamucenia i podżegania ludności, dążąc tym sposobem do stworzenia nastrojów, sprzyjających wybuchowi przyszłych powstań. W ślad za Meksykiem, tworzącym prowizoryczną centralę agitacji komunistycznej, na pewno poszłyby w niedalekim czasie i stolice innych krajów.

Przed kilku dniami odpechał „towarzysz” Rezanow w roli posła sowieckiego ze sztabem liczącym przeszło 300 osób do stolicy Kolumbii, Bogoty, gdzie oczywiście nie będzie on siedział ze złożonymi rękoma i nie pozostawi stosunków w takim stanie, jakie panują tam obecnie. Jeżeli narody Ameryki Środkowej i Południowej nie otrząsną się prędko ze swego oszłomienia, to Związek Sowiecki, pomimo działania tam spekulatorów i paskarzy północno-amerykańskich, stopniowo zabierze władzę w swe ręce, aby znów kosztem tych narodów odbić stokrotnie z procentem i procentem od procentów obecnie ponoszone wydatki na agitację.

Albania chwali stanowisko wojsk niemieckich

TIRANA. (DNB). Gazeta „Bashkim i Kambit” chwali przyjazne i nacechowane chęcią pomocy zachowanie się oddziałów niemieckich w Albanii. Gazeta pisze: „Wojska niemieckie nie przybyły do Albanii, by kolonizować lub zbierać wawrzyny sławy, lecz jedynie dla ochrony swych interesów militarnych, uwarunkowanych

okolicznościami. Niemcy okazali się od pierwszego dnia przyjaźliwi przez to, że natychmiast uznali albańską niepodległość i rząd albański, chociaż nie potrzebowali tego czynić. Gdy ujrzeli nasz skłócony kraj, chwycili natychmiast inicjatywę w ręce, by od nowa odbudować kraj. Dlatego musimy dla Niemców zachować wdzięczność”.

Napady rabunkowe w parku w Casablanca

Skutek braku towarów włókienniczych we Francuskim Marokku

GENEWA. (DNB). O „nowym rodzaju” napadów rabunkowych donoszą obecnie z Francuskiego Marokka, gdzie katastrofalny brak towarów włókienniczych uczynił nawet najbardziej znoszoną odzieżą cennym i wartościowym przedmiotem. Codziennie zdarzają się napady na przechodniów, którym rabują złoczyńcy ich płaszcz, trze-

wiki i t. p.

Szczególnie bezwstywny napad został dokonany w tych dniach w parku w Casablanca. Gdy zapadła ciemność zmusił jakiś nieznajomy pewną młodą parę w towarzystwie telewojów do rozebrania się aż do koszuli. Gdy rabuś zabrał ubrania i oddał się, ofiary napadu udały się pod opiekę posterunku policyjnego.

Włosi deportowani są również na Cejlon

Na roboty przy budowie dróg pod wojskowym dozorem

GENEWA. (DNB). Wszędzie, gdzie tylko Anglo-Amerykanie postawiają swoją stopę militarną wkracza wraz z nimi głód, nędza i niewola. Jeszcze niedawno były wiadomości, że Włosi są deportowani przymusowo z okupowanych przez Anglo-Amerykanów południowych Włoch na roboty do Ameryki. Popierali oni następnie bolszewików, którzy w południowych Włoszech wydzielali rodzicom ich dzieci i uprowadzali do kraju sowieckiego skąd już te nigdy nie wróca.

Jak donosi obecnie Reuter z Colombo na Cejlonie, przybył i tam transport włoskich robotników, którzy pod wojskowym dozorem zatrudnieni zostali na tej wyspie na Oceanie Indyjskim tysiące kilometrów od swych bliźnich, przy budowie dróg i innych podobnych ciężkich robotach.

Niewola bez końca! Jest to jedno z wielu niegodnych ludzkości zjawisk pochodnych anglo-amerykańskiej władzy okupacyjnej, jest to los tych narodów, którzy muszą ją odczuć.

Niedokładny i niedopuszczalny urząd informacji

Co myślą Amerykanie o oficjalnych waszyngtońskich komunikatach wojennych

BERNO. (DNB). W artykule „Basler Nationalzeitung”, omawiającym „winość prasy” w Stanach Zjednoczonych, pisze się między innymi dosłownie: „Wciąż zabierają głos odważni ludzie jak n. p. redaktor najpoczytniejszego dziennika w Portland (Oregon), który czytelnikom swoim wprost oświadczył, że nigdy nie zaangażowałby „rządu” w charakterze reportera do swojej gazety, ponieważ Waszyngton jako sprawodawca najaktualniejszych i potężnych wydarzeń codziennych naszych czasów pracuje źle. Już na drugi dzień wyrzuciłby on „mr. biuro informacyjne”, ponieważ jego sprawozdania są niedokładne i niedopuszczalne”.

Artykuł przytacza przykład, jak tego rodzaju „niedokładne i niedopuszczalne” podawanie wiadomości przez amerykańskie placówki rządowe oddziaływały na czytelników gazet. W San Francisco zamieściła jedna z największych gazet pod wielkim tytułem sprawozdanie o bitwie morskiej na Oceanie Spokojnym. Konkurencyjna gazeta wydrukowała natomiast na pierwszej stronie pod słusznymi tytułami szczegóły pewnego, dokonanego w tym mieście morderstwa. Następnie zbadano, która z gazet rozsprzedana została w większej ilości. Okazało się, że skandal więcej był pociągający dla publiczności w San Francisco, aniżeli sprawozdanie o bitwie morskiej. To mówi bardzo wiele!

Wiadomości z dnia

PIĄTEK
21 Styczeń.
Wschód słońca 6.33
Zachód słońca 15.23

DZIS ZACIEMNIAMY OKNA OD GODZ. 15.45 DO GODZ. 07.20

DYZURY APTEK. W tygodniu od 24. I. do 31. I. 1944 r. następujące apteki mają nocny i świąteczny dyżur:

Apteka Nr. 2, ul. Gedimina Nr. 27 (tel. 1389); Nr. 11 ul. Aligradas Nr. 30 (tel. 1698); Nr. 18 Kalwaryjska Nr. 31 (tel. 466); Nr. 14 Vytautas Nr. 22 (tel. 1698); Nr. 20 ul. Zarzecze (tel. 1673); Nr. 19 ul. Wielka Nr. 53 (tel. 1658); Nr. 336 ulica Legionowa Nr. 10 (tel. 468.)

— MAKA PSZENNA DLA LUDNOSCI NA KARTKI ŻYWN. 25 OKR. W związku z otrzymaniem przez Biuro Hurtowej Sprzedaży nowych zapasów mąki pszennej, mąka ta będzie sprzedawana szkołom i przedsiębiorstwom ogólnego wyżywienia (jadłodajniom i restauracjom) na podstawie ważnych orderów.

Ponadto dorobli będą zaopatrywani w mąkę pszeną na podstawie odcinków „Mąka pszena” pierwszych dwóch tygodni białych kart żywnościowych 25-go okresu wyżywienia, zaś młodzież w wieku od 6 do 18 lat — na podstawie wszystkich odcinków „Mąka pszena” zielonych kart żywnościowych tegoż okresu wyżywienia.

— USTALENIE TAKSY LEKARSKIEJ. Zarządzeniem dyrektora cen została wprowadzona taksa lekarska, obowiązująca lekarzy i pomocniczy personel lekarski (siostry, sanitariuszki i t. p.). Wkrótce już będzie ona ogłoszona, a za pobieranie wyższych opłat przewidziane są surowe kary.

— DO KIEROWNIKÓW KUCHEN W PRZEDSIĘBIORSTWACH. Na mocy ogłoszenia Grupy Wyżywienia Nr. 79 otrzymują przedsiębiorstwa i urzędy zezwolenia na zakup artykułów żywnościowych dla swoich kuchni.

Uprasza się Kierownictwa przedsięwzięcia i urzędów do dnia 22 stycznia r. b. wyliczyć się z otrzymanych na 24 okres wyżywienia artykułów żywnościowych w trybie, ustalonym przez Grupę Wyżywienia.

— UWAGA, HODOWCY TYTONIU. Wydział uprawy tytoniu w Wilnie zawiadamia wszystkich posiadaczy zezwoleń na uprawę tytoniu (100—200 sadzonek), że termin oddania należnego monopolu tytoniu już minął 31 grudnia, ale większość hodowców jeszcze zwleka z wykonaniem swoich zobowiązań. Wzywa się więc wszystkich posiadaczy takich zezwoleń aby najpóźniej do dnia 31 stycznia dostarczyli do punktów skupu odpowiednią ilość tytoniu. Kto tego nie wykona, będzie jaknajsurowiej karany według rozporządzenia Generalnej Dyrekcji Monopoli Kraju Wschodniego.

— ZWIĘKSZENIE POWIERZCHNI UPRAWNEJ TYTONIU. Obecnie punkty skupu wileńskiego oddziału uprawy tytoniu przeprowadzają właśnie skup wyhodowanego w roku ubiegłym tytoniu. Opie

jąc się na doświadczeniach roku ubiegłego przewiduje się w roku bieżącym znacznie powiększyć uprawę tytoniu. W tym celu ma być wyhodowanych zawczasu około 15 milionów sadzonek. Tak samo czynione są starania o usprawnienie działalności suszarni surowego tytoniu.

— SUROWCZA KONTROLA NAD WYDAWANIEM PREMIJ ZA DOSTAWĘ KONTYNGENTÓW. W najbliższym czasie zostanie wprowadzona surowca kontrola wydawania premii za dostawę obowiązkowe. Kontrolę będą przeprowadzać naczelnicy powiatów, którzy ze swej strony dopilnują, aby urzędnicy z urzędów dostaw płodów rolnych ściśle przestrzegali nowych przepisów premiowania.

— W SPRAWIE DOSTAW OBOWIĄZKOWYCH DROBIU I JAJ. Są już wydane karty na dostawę obowiązkowe drobiu i jaj w roku gospodarczym 1943-44. Przeprowadzają to wójtowie gmin, którzy są obowiązani do sporządzenia spisów hodowców drobiu dla każdego punktu skupu oddzielnie. Ogólnie biorąc w tej sprawie nie przewidziano nowych zarządzeń.

— UPORZĄDKOWAC NARZĘDZIA I MASZYNY ROLNICZE.

W związku ze zbliżającą się wiosną wzywa się wszystkich rolników do uporządkowania posiadanych narzędzi i maszyn rolniczych.

Wszelkich wskazówek udzielają tutaj agronomowie i instruktorzy rolni.

— UTWORZENIE OCHOTNICZYCH STRAŻY PRZECIWOPOŻAROWYCH. Przy wileńskiej straży przeciwpożarowej są obecnie organizowane ochotnicze strażnice przeciwpożarowe. Strażnice takie będą utworzone przy każdym oddziale straży zawodowej. Mieszkańcy śródmieścia chcący wstąpić do straży ochotniczej mogą się zapisać u oficera służbowego w sztabie strażackim, ulica Jagiellońska 3/5, pok. 1 w godzinach 10—12 i 18—20. Mieszkańcy dzielnicy Nowe Miasto, Zakretu i okolic ulicy Legionowej zgłaszają się do II oddziału, ulica Svidrygailos (Rydzka Śmigłego) 12. Ochotnicy z dzielnicy kalwaryjskiej i Śnipiszek zapisują się w III oddziale straży na ulicy Kalwaryjskiej 84. Zamieszkałki na Antokolu zgłaszają się do IV oddziału, ulica Kościuszki 14c. Kandydaci ze Zwierzynicy i Soltaniszek mogą się zapisać w V oddziale straży przy ulicy Moniuszki 5. Mieszkańcy Nowego Świata

Z brytyjskich anegdot

Międzyaliancka uprzejmość
Jak wiadomo, Francuzi po zakończeniu napoleońskich wypraw wojennych zarzucali Anglikom brudne sprawy w postaci wywożenia francuskich skarbów sztuki (niszczenie takich przedmiotów za pomocą bomb lotniczych nie było wówczas jeszcze znane) — zarzut, który zresztą mógłby być wysunięty nie mniej głośno i nie z mniejszym prawem przez innych uczestników wojny pod adresem Francuzów.

Jak by tam nie było — w r. 1815 książę Wellington, bawiąc pewnego dnia w salonach pani Duras, stracił cierpliwość, ponieważ rozpoczęcie zapowiedzianego przedstawienia amatorskiego nieożwiłwie przewlekło się. Wstaje więc i uchyla występłą ręką zasłonę, by spenetrować co za nią się ukrywa.

„Proszę nie fatygować się. Mylordzie”, woła pani Duras, „tu nie ma nic do zabrania”.

rejestrują się w VI oddziale na ulicy Nowoświeckiej 9.

KINA
Wehrmacht kino II
„TONELLI”
CASINO
„PODRÓŻ DO TYLŻY”
ADRIA
„UCIWIWE KŁAMSTWO”
MUZA
„SIEDEM LAT NIESZCĘŚĆ”
AUSZRA
„ACH CI MĘŻCZYŹNI”
GRAŻYNA
„JEGO SYN”

W niedzielę dn. 23 b. m.
W TEATRZE MIEJSKIM
na Pohulance
o g. 12.30
odbędzie się PREMIERA
koncertu uświetnicy Wilna
Stanisławy Piaseckiej
b. artystki teatru „LUTNIA”.
Przy fortepianie: R. Kuncewicz i M. Suchocki.

PRACOWNIA
WÓZKÓW DZIECINNYCH
Trakę (Trocka) 15
KUPUJE:
Dyktę,
Ceratę,
Celuloid,
Waż gumowy
i inne materiały.

P. P. GOSPODYNI III
Specjalna na zimę! Wodoodporne z polyskiem!
Pasta do podłóg!
Uosto (d. Potowa Nr. 3 — 10)
Zamienie na opał: Motory o sile 5 km, 3 km, oraz kompletny aparat acetylenowy i inne przedmioty. Zawalna 23. Pracownia Z. Kamiński

Poszukuję się majstrów do Fki
wag dziesiętnych, wynagrodzeń
dobre. Nowo. Sawańczi 109 Svar-
stikij Gamyba St. Kurkiav žius.

Szlifowanie szkła
i odnawia je lustro
Wielka 44, J. Lenkaitis.

Kożne
FORTEPIAN, szafę i łóżko z materacem zamienię na opał. Gedimino 35 — 17. 627
FORTEPIAN zamienię na opał. Smelio (Piaski) 34 — 4, Antokol. 648
GRZAŁKĘ gumową, czarny chałat hitrowy nowy. Wynagrodzenie akordowe. Warunki pracy dobre. Przy fabryce jest stółka dla robotników. Specjalści są zwalniani od wszelkich prac przy musowych. Zwracać się do biura ul. Targowa Nr. 3.

DOM KOMISOWY
Vokiečių (Niemiecka) 33.
Do sprzedaży potrzebne są: ładne dywany, kilimy, stara porcelana, kryształ i inne rzeczy. Kupuje stare monety (numizmaty).

MATERIAŁ na płaszcz męski i dziecięcą kurtkę watawną zamienię na opał. Kovo (Markowa) 12—1. 653

MĘSKI płaszcz zimowy (nicowany), ubranie, kamizelkę, kamasze, zamienię na opał. Basanavičius (W. Pohulan-ka) 37—3. 699

NOŻNA maszynę „Singer” wymienię na miedzianą krowę lub opał. Utenos (d. Mętna) 28—2. 622

POSZUKUJĘ siostry, Wartamawę lub Walskiejewną, która w końcu 43 r. mieszkała na stacji Obl. poleckiego rejonu, Witebskiej ulicy. Wiadomości o sobie proszę kierować na stację Rudziški pow. Wil. Trocki. Tartak Wartamow Borys. 678

PŁASZCZ na chłopca na lat 16 nie nowy lecz w dobrym stanie zamienię na opał. Kalwaryjska 28—5. 678

PIECYK - płytka blaszana, wyłożony zamienię na opał. Słucka 29. 629

SANECZKI dziecięce żelazne, samowar, szotkę do froterki zamienię na opał. Montvila 9. 671

STOŁ rozsuwany jadalny, 6 krzesel, nasiadówka i kołód do gotowania bielizny zamienię na opał. Basanavičius 45—1. 678

SZAFĘ trzechdrzwiową, łóżko i czarną suknię wymienię na opał. Pylimo (d. Zawalna) 31—12. 707

SKRADZIONY w dniu 3. I. 44 r. Liwski paszport wydany na nazwisko Baranaitis Mykolas, unieważnia się. 689

SZAFĘ trzechdrzwiową, lustro tremo rozm. 160x52 z ramą, łóżko nikielowe z materacem zamienię na opał. Ukmerges (Wilkomierska) 3—4. 648

SANIE robocze nadające się do ciężarów, kołoch obytych dużego rozmiaru zamienię na opał. O. Vytautienis g. 4—2. 249

SANIE karuki i różną uprząż zamienię na opał. Ciurlionis (Zakretu ul.) 29—1. 365

ŚWIERZ (krosta) zwieszka i wszelkie inne schorzenia skórne, wyleczy może. Maść i płyny polecane felczera Horskij Eganotoj (d. Miłosterna) 6—8, obok Szpitala Sawicz. 682

ZAMINIENIE na opał sprężynowy materac. Tatarska 20/16 681

ZAMINIENIE na torebkę tęgą skózaną. Jakšto (d. Dąbrowskiej) 12 — 8, od 5-jej do 7-jej po południu. 700

ZAMINIENIE maszyny damskiej nożnej „Singer” na opał. Pilimo 23 m. 4 (d. Zawalna). 243

Kupno i sprzedaż
Hamsuna
„A życie toczy się dalej”, „August Powsinoga”, „Benoni”, „Róża”, B. Shaw — „Miłość wśród artystów”, Barono „Rusų lietuvių žodynas”, roczniki „Słowa”, S. Undset — „Olaf”, „Krystyna”, Z. Kossak — „Król trędowaty” kupi antykwariat Svento Jono Nr. 1. 617

KUPIĘ ładny kolnierz skunksowy, czarny w dobrym stanie. Pline. Skopówka 6—11. 669

KUPIĘ lustro wymiar 142x54 cm. Didžioji (Wielka) 39—8. 666

KUPIĘ śniegowce gumowe (boty) na pantofle Nr. 38. Zgłoszenia do adm. „Gońca” pod „Lakierowane”. 663

KUPIĘ maszynę gabinetową 1-my „Singer” w stanie b. dobrym. Posrednicy wykluczeni. O adres odwiedzić się proszę w adm. „Gońca” pod „R”. 657

KUPIĘ stare zegary, budziki i sprzęt zegarmistrzowski. Raduńska 64—1. 695

KOSTIUM na wysocki wzrost w b. dobrym gatunku kupię. Oferty ze wskazaniem koloru do adm. „Gońca” pod „Kolor”. 685

KUPUJĘ skrawki materiałów, starą bieliznę posetelową i dzienną, wszelkie stare trykoty, oraz stare kolorowe sukienki. Zgłaszać się: Trocka 4, sklep zabawek. 672

Mitchell
„Przemieńco z wiatrem”, roczniki „Chimery”, „Zaręca”, „Verbum”, „Pion”, S. Lagerlöf „Maja Liza”, Barono „Rusų lietuvių žodynas” kupi antykwariat Svento Jono 1. 677

SKLEP w centrum kupię natchmiast. Oferty proszę kierować do Adm. Gońca pod „Odstępnę”. 701

Praca
CHŁOPCA na ucznia introligator-skiego przyjmie introligatornia W. Strzedziński. Zgłaszać się: Trocka 20 od g. 8—16. 661

MALARKI przyjmie firma „Zoma” ul. Wielka 56 od g. 10—12.

POTRZEBNA zaraz terminatorka-uczennica do pracowni krawiectwa damskiego. Mieszkanie na miejscu pracy. Informacje Jagiellońska 6—20.

POTRZEBNA manicurzystka i fryzjerka damska do zakładu fryzjerskiego przy ulicy Didžioji (Wielkiej) 48. 668

POTRZEBNA osoba do pomocy przy 2 matych dziełach Utrzymanie i wynagrodzenie. Siera krogoskiego 14—2 679

POTRZEBNY natchmiast pokój umeblovany, požądane korzystanie z pianina, cena obojnetna. Oferty do adm. „Gońca” pod „Pokój z pianiną”. 666

POTRZEBNA na wieś, na terenie Litwy, osoba dla maszyn i zastrzyków do chorej. Oferty do Redakcji pod „Maszyn i zastrzyki”. 698

POTRZEBNA służąca, stała lub przy chodząca do niedużej rodziny. Warunki do omówienia. Daukanto 8—2 702

POTRZEBNA pomocnica domowa przychodząca od zaraz. Gedimino (Mickiewiczowa) 10—25 pomiędzy 10—15 g. 696

PRAGNIEMY spędzić czas beztrudno w towarzystwie trzech panien do lat 25. Oferty (najlepiej ze zdjęciami) kierować do Adm. nistracji „Gońca” dla okaziciela paszportu 82448 Dykstręca zapewniona. Trzech Polek. 691

TRZY młode paniny pragną nawiązać skromną znajomość z trzema paniami, do lat 25 cel towarzyski. Dyskrecja zapewniona. Oferty nieanonimowe kierować do adm. „Gońca” pod „Trójka hultajska”. 680

PRACOWNICZE, mającej własny opał, potrzebny umeblovany pokój z osobnym wejściem w centrum miasta. Dobrze wynagrodzone. Oferty kierować do „Gońca” pod „Regina”. 621

POSZUKUJĘ z osobnym wejściem umeblovanego pokoju w śródmieściu. Oferty do Adm. „Gońca” pod „Pokój”. 701

Dr. JADWIGA ANFOROWICZ
Choroby skórne, weneryczne, kobiece. Pilies (Zamkowa) 3—9. Przyjmuje od godz. 8—16 i 18—19.

WITOLD RUDZIECKI
zginął śmiercią tragiczną dn. 6.1.44 r. w szymkowszczyźnie w wieku 1. 23.
O czym zawiadamia krewnych i Znajomych Rodzina.

RAISA JAWOWICKA
z domu Białoswidowa
po długim i ciężkim cierpieniu zasnął w Boju dn. 29.1.1944 r. w wieku lat 67.
Eksportacja z domu żalobny, Mińska 4—1 na cmentarz prawosławny nastąpi dn. 21.1.44 o godz. 15. Msza Sw. Żalobna odbędzie się dn. 22.1.44 o godz. 9-tej rano w kaplicy cmentarnej, po czym nastąpi pogrzeb.
O czym zawiadamiają znajomych i przyjaciół:
Córka i Zięć.

W ciągu rocznic śmierci s. p.
Mieczysława Monkiewicza
odjęcie się nabożeństwo żalobne w kościele Ks. Salezjanów dn. 22.1.44 o godz. 8-jej rano. O czym zawiadamia krewnych i znajomych rodzina.

Podziękowanie.
Wszystkim Przyjaciółom i Znajomym o w szczególności księdzu proboszczowi Piekar-skiemu i Dr. Udyńcowi za udanie ostatniej usługi naszemu ukochanemu ojcu s. p.
Michałowi GRUZEWSKIEMU
zmarłemu dnia 15.1.1944 roku serdecznie „Bóg zapłać” składa Córka i Syn

Gabinet Rentgenowski
Dr. MED. NIEŁUBSZYC
Pylimo (Zawalna) 22—3. Przyjmuje od g. 7.30—9 i 2—4.
Dr. R. OBŁOWSKI
Choroby serca i przewodu pokarmowego. 7—11 rano i wego. 7 pp. Gedimino (Mickiewiczowa) 39—4.
Dr. Med. WIKTOR PIESKOW
Choroby nerwowe i weneryczne. Uosto (Portowa) 3 m. 2. Ordynuje od 12—14 i 16—17.
Dr. Med. GUSTAW MARKIEWICZ
Choroby skórne, weneryczne. Gedimino (d. Mickiewiczowa) 1—14. Tel. 897 od godz. 8—13 i 16—19.

Dr. Med. W. MORAWSKI
b. st. asystent kliniki U. S. B. choroby skóry, weneryczne, plicowe. Przyjmuje kasowo przy prywatnych Sv. Mykolo (Sw. Michalski) 6 m. 1. Od g. 9—13 i 16—18.

Dr. Med. JADWIGA ANFOROWICZ
Choroby skórne, weneryczne, kobiece. Pilies (Zamkowa) 3—9. Przyjmuje od godz. 8—16 i 18—19.

Dr. Med. W. MORAWSKI
b. st. asystent kliniki U. S. B. choroby skóry, weneryczne, plicowe. Przyjmuje kasowo przy prywatnych Sv. Mykolo (Sw. Michalski) 6 m. 1. Od g. 9—13 i 16—18.